

NÅGRA GLIMTAR FRÅN STOCKHOLMS-GILLET VERKSAMHET UNDER 75 ÅR

(1914-1989)

På hösten 1910, närmare bestämt i en tidningsartikel den 29 november, konstaterade Emil Norlander som då var redaktör på "Stockholmstidningen" att det endast fanns två infödda stockholmare av tjugo för övrigt förträffliga redaktionsmedlemmar. Han fastslog även i tidningsartikeln att Stockholm regerades av utsocknes samt att av tio personer bosatta i Stockholm endast fyra var så s tvättäkta stockholmare. Norlander ifrågasatte om det ej borde bildas en "naturskyddsförening" för skydd av dessa allt mera sällsynta fåglar och deras boplatser. Men åren gick och ingenting hände.

Men så dök huvudredaktören för tidningen "Dagen", Beyron Carlsson, fram på arenan och förklarade att om ingenting åtgjordes måste för den utdöende rasen de två infödda stockholmare snart ordnas ett fridlyst territorium på Skansen, där de tillsammans med lappar och dalkarlar kunde beskådas av ett nyfikat landsorts-stockholm. Tidningen "Dagen" vände sig i början av år 1914 till några som vi nu för tiden skulle kalla "kändisar" för att efterhöra hur de ställde sig till en förening "Stockholmare i Stockholm".

Hasse Z svarade bl a att de ursprungliga invånarna var förtrampade och de få som fanns kvar kunde man stoppa opp och ställa på Panoptikon så att de inflyttade släktingarna kunde få något att titta på under helgerna. För övrigt skulle ett Stockholmsgille bara ge anledning till nattsöl och ett omätligt drickande, vilket var skadligt för hälsan i synnerhet som det gällde att genom näsandning, hårt bröd och friskt vatten skapa krafter till ett älskat fosterlands försvar.

Redaktör Richard Gustafsson, som sedermera blev älderman, yttrade att om man som han levat hela sitt liv i Stockholm hade man sin födelsestad kär och han ville därför gärna vara med och bilda en förening för infödingar. Emil Norlander, även han så småningom älderman, svarade att han tänkte sig en god och glad förening som skulle sammanträffa en gång i månaden vintertid och endast bestå av inom Stockholm födda manliga individer. Konstnären Carl Larsson yttrade: "Jag har så mycket i min lilla knopp, att jag inte hinner med sånt".

Till dem som fann idén om ett Stockholmsgille förträfflig hörde bl a teaterchefen Albert Ranft, författaren Algot Sandberg och skådespelaren Olof Winnerstrand.

Beyron Carlsson tog sedan själv till orda i tidningen "Dagen" och frågade bl a om stockholmarens kommitte bort. Var fanns han? Han har nästan kommitte bort i den mängd av främmande personer som river ned hans fädernehus och bygger bankpalats av oanad storlek just där han förr i tiden tänkte och diskuterade medan svala drycker kom och gick på stamborden. Kan man få tag på stockholmarens igen? Vill han bli upptäckt?

I artikeln inbjöd "Dagen" till ett möte på Hotel Kronprinsen måndagen den 16 mars 1914 kl 8 em. Denna kallelse hörsammades av drygt 100 stockholmare. Beyron Carlsson höll ett kort inledningsanförande därvid han bl a föreslog tillsättandet av en kommitté som skulle undersöka möjligheterna att bilda en förening med två väsentliga uppgifter, nämligen dels att vara en sällskaplig förening och dels verka för att stadens intressen på skilda områden blev tillvaratagna och skyddade.

Ett konstituerande sammanträde hölls därefter på Hotel Kronprinsen den 28 april 1914 varvid beslöts att bilda "Stockholmsgillet". Stadgar antogs och en styrelse, sedermera benämnd Rådet, om 12 ledamöter valdes. Det beslöts också bl a att §1 i Gillets stadgar skulle ha följande lydelse: "Stockholmsgillet har till mål att höja och bevara den infödde stockholmarens intresse för sin stad, verka för stadens kulturella utveckling, värna stadsborgarnas frihet mot trångsynta övergrepp samt i öfrigt genom sällskaplig samvaro, präglad af äkta stockholmsgemyt, upplifva stockholmska minnen och hägkomster". Denna paragraf har sedermera fått en något ändrad lydelse.

Stockholms-Gillet hade sålunda sett dagens ljus, berett att gå vidare öden till mötes.

Det första sammanträdet med Rådet hölls den 6 maj 1914 på "Dagens" redaktion. Det beslöts att Gillets emblem skulle "inom lämplig inramning framställa en bild av R. E. Fogelbergs Birger Jarl, såsom han i staty på Riddarholmen ter sig sedan 1854 och såsom en äminnelse av honom såsom Stockholms grundläggare".

På förfrågan av rådsmedlemmen grosshandlaren Axel Eliasson om även damer skulle kunna inväljas utspann sig en synnerligen livlig diskussion. Rådet konstaterade emellertid att "kvinnans inväljande endast skulle bli till Gillets nackdel och att ett dylikt inväljande ej heller varit det stiftande mötets samfälliga eller majoriterade

mening". För undvikande av missförstånd skulle därför i stadgarna ordet "manlig" så infogas att någon tvekan ej framkallades.

Därefter har det varit lugnt på kvinnofronten tills för ett par år sedan, Närmare bestämt på årsmötet den 23 maj 1985, som för övrigt ägde rum i kapellet på det vackra Erstavik. Anledningen till att frågan ånyo togs upp var skattebekymmer. Det förhållandet att kvinnor ej kunde bli medlemmar hade medfört skattskyldighet för Gillet och dess energiske skattmästare ansåg därför skäl föreligga att även kvinnor skulle äga rätt till medlemskap. Som alltid vid dylika tillfällen tillsattes en kommitté att närmare utreda frågan. Vid årsmötet den 22 maj 1986 upptogs frågan till slutligt avgörande och utgången blev som bekant att Gillet även i framtiden får klara sig utan damer. Skattefrågan är däremot, väl inte helt oväntat, fortfarande ej slutligen avgjord.

Damerna har emellertid inte varit helt utestängda från Gillet. Vid särskilt högtidliga tillfällen, exempelvis jubiléer, har damerna fått deltaga i festligheterna.

Beträffande möjligheterna för manliga stockholmare att bli gillebröder skulle till en början ansökan om inträde ske hos Rådet genom en gillebroder. Rådet ägde beslutanderätt att godkänna eller avslå. Därvid tillämpades till en början det s k balloteringsystemet, d v s män röstade med vita och svarta kulor. Om fler än en svart kula avlämnades skulle inträdesansökningen avslås. Om endast en svart kula förelåg bordlades ansökningen och skulle den som avlämnat denna kula privat för åldermannen ange sina skäl för detta. Vid nästa sammanträde skulle åldermannen avgöra om den sålunda bordlagda ansökningen kunde bifallas eller inte.

Numera är invalsproceduren enklare och en särskild ansökningsblankett skall användas. Om de formella förutsättningarna för medlemskap är uppfyllda, förekommer inom Rådet mycket sällan någon diskussion om sökandens lämplighet. Rådet litar på att de gillebröder som undertecknat ansökningen inte föreslagit någon olämplig person.

Tidigare förekom vid gillena en högtidlig ganska långdragen ritual vid intagningen av nya gillebröder. Numera sker intagandet av nya gillebröder inte lika pompöst. Nya tider — nya seder!

Beträffande Gillets sammankomster beslöts till en början att Gillet skulle sammanträda tre gånger om året, nämligen ett höstgille den 21 oktober — Birgerdagen — till ständig åminnelse av Stockholms grundläggare Birger Jarl, ett vintergille den 28 januari —

Karldagen, "för att högtidlighålla det svenskaste av alla namn" samt ett vårgille den 28 april, Gillets födelsedag. År 1950 ändrades emellertid stadgarna såtillvida att gillen skall hållas minst två gånger om året, varvid vårgillet tillika skall vara årsmöte.

En fråga som under de första åren tog en hel del tid i anspråk för Rådet var anskaffandet av insignier påminnande om de ålderdomliga gillenas pomp och ståt. Vid vintergillet 1921 använde åldermannen för första gången den fortfarande i bruk varande ordförandeklubban som är en efter gamla gilleemblem i Nordiska museet kopierad s k gehörsstav med färger i rött och guld. Då Gillet firade sin 10-årsdag 1924 överlämnade överståthållaren Carl Hederstierna till åldermannen friherre Carl Rosenblad den då färdiga, mycket vackra åldermanskedjan. Samtidigt överlämnade Rosenblad i sin tur till Gillet det magnifika standaret med som det heter "några vackra och väckande ord".

Beyron Carlsson, som var mycket intresserad av att Gillet innehade alla de insignier och attribut som forna gillen brukade, satte vid höstgillet 1926 igång en insamling bland gillebröderna för anskaffande av en s k gillelåda. Vid vintergillet 1927 var en dylik färdig, komponerad och utförd av David Blomberg. Denna gillelåda med en vy över Stockholm på locket och på sidorna bilder av Stads- huset, Rådhuset, Konserthuset och Nordiska museet är ett verkligt mästestycke i finsnickeri och intarsia.

Till 25-årsjubiléet 1939 anskaffades vidare en av gillebrodern, professor Olle Hjortzberg ritad s k välkomma i silver utförd på Atelier Borgila. Hjortzberg har f ö komponerat den vackra gillenålen.

Samtliga insignier förvaras på Gillets kansli, där också porträtt av åldermännen finns till beskådande. Porträtten är utförda av kända konstnärer såsom Carl Larsson, Sigge Bergström, Olle Hjortzberg, Kurt Ljungstedt, William Fleetwood m fl.

I detta sammanhang bör väl även nämnas Gillets hedersplakett. Denna, som är i förgylld brons, komponerades av professor Stig Blomberg och var ursprungligen endast avsedd att överlämnas till Stockholms stad vid 700-årsjubiléet 1953, varom närmare skall berättas längre fram. Emellertid beslöt Rådet senare att denna plakett även skulle utgöra en förtjänstplakett att utdelas till därav förtjänta personer. Vilka som hittills fått plaketten redovisas på annan plats i denna skrift.



Stockholms-Gilletts plaket

Emellertid bör här uppmärksammas att Evert Taube vid Gillets 50-årsjubileum erhö

lletten med nr 3. Taube kunde inte själv närvara och mottaga plaketten men avsände senare följande telegram: "Herr Generalen Murray Östersund. Nyss hemkommen från utlandet erfar jag att stockholmsgillet behagat tilldela mig den utmärkelse jag länge eftertraktat och med största tillfresställelse nu erhållit och jag skyndar mig att till generalen gilletts älderman och till samtliga medlemmar framföra uttrycket för min djupt kända varma tacksamhet".

Lokalfrågan har tid efter annan vållat bekymmer och många diskussioner har förts i Rådet beträffande förvaringen av Gillets böcker och arkivalier. År 1927 hyrdes en lokal i huset Stortorget 16 men redan efter två år flyttade Gillet in i två rum i fastigheten St. Nygatan 22, det s k Ehrencreutzka huset. Emellertid föreföll det som om Gillet äntligen skulle få sin lokalfråga löst då Rådet den 9 maj 1966 beslöt inköpa fastigheten Trångsund 2 B, där kansli

lokal och sammanträdesrum iordningställdes. Den 3 mars 1971 ansåg emellertid Rådet det erforderligt att försälja fastigheten. Skeppsredare Ragnar Källström, som varit Gillets skattmästare i 20 år och gjort stora donationer till Gillet — bl a nuvarande bodarna på julmarknaden — hade starkt kritiserat förslaget om försäljning och när fastigheten väl var såld avsåg han sig i protest häremot sitt ledamotskap i Rådet. Gillet har emellertid fortfarande kvar sina lokaler i fastigheten, men nu som hyresgäst. Problemet beträffande förvaring av böcker och arkivalier kvarstår dock.

När man studerar protokollen från gillena och rådsmötena samt ser vad som förekommit under årens lopp inställer sig den frågan i vad mån Gillet lyckats förverkliga de mål som stiftarna uppställde. Enligt de nuvarande stadgarna, som i stort överensstämmer med de ursprungliga, är Gillets ändamål "att höja och bevara den infödde stockholmarens intresse för sin stad, att verka för stadens kulturella utveckling samt genom sällskaplig samvaro uppliva stockholmska minnen och hågkomster".

Beträffande målsättningen att "verka för stadens kulturella utveckling" kan man fråga sig om Gillet haft och har sådan ställning och sådana möjligheter att Gillet kunnat göra några mer betydande insatser i detta hänseende. En viss tvekan härvidlag har tidigare framkommit. Sälunda uttalar skrivaren, kapt

en Ernst Hjortzberg i minnesskriften avseende åren 1924—1934 bl a följande: "Hur Gillet med sina nuvarande organ och sin svaga maktställning skall kunna göra något för 'stadens kulturella utveckling' torde vara ett problem, ej värt att grubbla på. Gillet har aldrig kunnat och kommer aldrig att kunna göra någon insats i den riktningen med nuvarande organisation och frasen — ty något annat är det ej — bör vid en stadgerevision borttagas eller ersättas med något mer verklighetstroget".

En av anledningarna till ifrågavarande stadgande kan möjligen stå att finna i vad äldermannen, friherre Carl Rosenblad skrev i minnesskriften för åren 1914—1919. Han anför där bl a följande: "Stadsbildens våldförande har samverkat med vissa ekonomiska och sociala tidstecken till en förändring af Stockholmarens lefnadsvanor, af hufvudstadslifvets form och anda. Gustaf Adolfs Torg samlar i en brännpunkt exemplen på innebörden häraf. Det gamla torget var hufvudstadens hjärta, där pulserade dess lif. Nu är det dött och därmed Stockholmarne vordna ett folk i förskingringen. Trakterna kring strömmen har förvandlats till en kyrkogård öfver förra seklets Stockholm och dominerande resa sig Grafmonumenten bankpalatsen vid torget och kolossen på f d Helgeandsholmen. Förvandlingens lag har hårdt drabbat Mälardrottningen. — Med glädje och hopp hälsa hufvudstadens vänner de tecken till reaktion mot förstörelsen, som i våra dagar taga sig uttryck i institutioner och sammanslutningar till skydd och vård af såväl gångna som kommande tiders Stockholm. — De infödda borgarnas Gille har bland dessa föreningar sin personliga uppgift att fylla. Stockholm väntar att dess söner göra sin plikt".

Man kan undra vad Rosenblad skulle ha skrivit om han fått uppleva den, milt uttryckt, förvandling som Stockholm fick uppleva under 1950- och 1960-talen.

Det framgår av protokollen att Gillet vid en del tillfällen har engagerat sig i den offentliga debatten och tagit initiativ i frågor som rört kulturella värden. Vid midvintergillet den 9 februari 1929 uppdrogs sälunda åt Rådet att göra allt för att rädda porten till "Kongl. Mynnet" samt att följa frågan om flottstationens förläggning.

Den 9 mars 1946 hölls ett opinionsmöte i Börssalen ordnat av Gillet, Samfundet S:t Erik, Skönhetsrådet, Samfundet för hem-

bygdsvärd, Stockholms borgargille m fl varvid antogs en resolution om att den föreslagna trafikleden mellan Blasieholmen och Skeppsbron (den nuvarande Strömbron) måtte utföras som tunnel. I oktober 1971 ordnade Gillet tillsammans med Samfundet S:t Erik ett opinionsmöte på Ridarhuset för bevarandet av Gamla Sta'n. Denna sammankomst hade formen av en rättegång, där Gillet företräddes av äldermannen, stadsjurist Erik Gustaf Westman och advokat Sven Fagræus. Gillet och Samfundet S:t Erik arrangerade den 13 mars 1973 en välbesökt debatt kring ämnet "Vart skall Riksdagen ta vägen — och Helgeandsholmen — hur skall det bli med den?" Inledare var arkitekt Paul Hedqvist, f. riksantikvarien Gösta Selling och riksdagsman Ola Ullsten. Påföljande år den 7 februari var det en stor debatt i Riksdagshuset på Helgeandsholmen arrangerad av Gillet, Stockholms Byggnadsförening och Samfundet S:t Erik. Rubriken för debatten var "Färg på sta'n" och bland inledarna märktes Gösta Selling. Den 3 april 1975 ägde en livlig debatt rum i Riksdagshuset på Helgeandsholmen med temat "Vad händer med våra gamla gårdar? Låt husen leva! Vårby — Skärholmen — Klubben — Stora Sickla och alla de andra. Hur blir det med dem?" Debatten anordnades av — förutom Gillet — Samfundet S:t Erik, Stockholms Byggnadsförening, m fl. Medverkande var bl a Stig Adling, Bo Ancker, Hans Beskow, Holger Blom, Per Anders Fogelström samt företrädare för stat och kommun.

Den 17 februari 1983 konstaterade ett enhälligt Råd att skulpturgruppen "Paradiset" inte hade någon särskilt lämplig placering på Skeppsholmens f d högvaktssområde varför den borde bort därifrån. Med anledning härav tilldelades föreningen "Flytta Paradiset" ett bidrag om 5.000 kr. Som bekant är "Paradiset" numera beläget på annan, i varje fall något lämpligare plats på Skeppsholmen.

De stockholmare som har intresse av att bevara Stockholms skönhetsvärden diskuterade för några år sedan livligt var regalskeppet Wasa borde få sin slutliga placering. Den föreslagna platsen i Galärvarvsparken mitt för Nordiska museet ansåg många, däribland Rådet, ur flera synpunkter olycklig. Rådet avlät därför den 28 april 1983 en skrivelse till Regeringen med ett förslag om att det nya Wasamuseet borde förläggas till Alkärret. I Regeringens beslut den 5 april 1984 redovisades att Gillet inkommit med en skrivelse i ärendet. Tyvärr ledde aktionen inte till önskat resultat.

Vid värgillet den 24 maj 1983 underhölls gillebröderna av en stor sångkör från Stockholms Musikskola, som då hotades med avflyttning från sina centralt belägna lokaler. Denna fråga var då föremål

för en stor allmän diskussion. Årsmötet beslöt enhälligt att en vädjan skulle göras till vederbörande myndighet om att skolan skulle få vara kvar. En skrivelse avläts därför. I en svarsskrivelse från dåvarande finansborgarrådet John-Olle Persson lät denne förstå att detta var en fråga som Gillet nog inte borde lägga sig i. Emellertid fick detta ärende som bekant ett lyckligt slut.

Av mer kuriositetsintresse är att Gillet understödde redaktör Fredrik Ströms (s) motion om att Stockholms värnpliktiga befolkning skulle erhålla sin militära utbildning i Stockholm något som lämpligen kunde ske genom återupprättande av Göta livgarde.

En betydande insats i kulturellt hänseende gör Gillet genom utdelande av stipendier. Av skattetekniska skäl instiftades den 1 juli 1972 "Stockholms-Gillet's stiftelse för byggnadskultur". Stiftelsen har till ändamål "att genom stipendier till enskilda personer eller institutioner eller på annat sätt främja, stödja eller belöna vetenskaplig forskning som söker klarlägga förhållanden i nutid eller gången tid med anknytning till Stockholms bebyggelse och kulturella utveckling".

Under årens lopp har till dags datu utdelats 69 stipendier med ett sammanlagt belopp av 625.000 kr. Därjämte har förekommit 10 donationer om tillhoppa 216.000 kr. Stipendiater och donationsmottagare redovisas på annat ställe i denna skrift. Stipendierna och donationerna har varit mycket välkomna för vederbörande. Särskilt väl till pass har stipendierna kommit för de doktorander som varit i slutskedet med sina avhandlingar. Medel till denna stipendieverksamhet har Gillet fått genom inkomster från Stortorget's julmarknad och försäljning av jultallrikar. Gillet försöker att vårda gamla traditioner och anordnandet av Stortorget's julmarknad, vars historia sträcker sig genom århundraden, tillhör en av Gillets mest angelägna uppgifter. En närmare skildring av julmarknaden lämnas på annat ställe i denna publikation.

Under åren 1974—1978 anordnade Gillet även en sommarmarknad som mottogs av de i Gamla stan boende med ganska blandade känslor. Då inkomsterna från denna marknad inte heller stod i proportion till arbetet med densamma, fann Rådet det inte vara lämpligt att fortsätta med detta slags marknad.

Gillet's jultallriksserie utgavs under åren 1973—1982 och omfattar alltså 10 st tallrikar. Dessa, som har äldre Stockholms-motiv som dekorer och en mycket hög kvalitet, var under de första åren starkt efterfrågade. Emellertid följde många andra föreningar Gillets exempel och gav ut jultallrikar, dock med sämre kvalitet och till billi-

gare pris. Då Gillet naturligtvis inte ville minska på kvalitetskravet blev priserna på tallrikarna allt högre. År 1982 fann Rådet tiden vara inne för att avsluta tallriksserien.

Under de första åren av sin verksamhet bekostade Gillet uppsättandet av en del minnesmärken. Sålunda invigdes den 30 november 1918 ett av gillebrodern Ragnar Östberg komponerat minnesmärke över August Blanche. Detta är rest på platsen där Blanche's malmgård var belägen, d v s i planteringen på Karlavägen mitt för huvudingången till dåvarande Östermalms läroverk. Minnesmärket överlämnades år 1927 som gåva till Stockholms stad.

År 1920 uppsattes av Gillet en i brons utförd minnestavla över konstnären och gillebrodern Carl Larsson på det hus där han föddes, nämligen Prästgatan 78. Denna tavla är utförd av skulptören K. Hultström och föreställer Carl Larsson i arbete med väggmålningarna i Nationalmuseum och under bilden läses "Carl Larsson föddes här den 28 maj 1853. Stockholms-Gillet hugfäste minnet".

Då Stockholms stadshus byggdes i början av 1920-talet — det invigdes 1923 — bereddes tillfälle för dem som så önskade att bidra med pengar till de kopparplåtar som täcker taket, varvid vederbörandes namn inristades på plåten. Gillet skänkte medel till 20 dylika plåtar och hade som det sades "därmed ristat sitt namn i stadshusbyggets historia".

År 1924 bekostade Gillet ett konstglasfönster i Storkyrkan samt en gravvård på den förste stadsträdgårdsmästarens i Stockholm, Alfred Medin, grav. Vidare bidrog Gillet år 1936 till restaureringen av ett gravkor på Klara kyrkogård. Detta hade uppförts på 1750-talet för Österrikes sändebud i Stockholm, Christophe TH. d'Antivari, men hade fått förfalla.

En minnestavla över bildhuggaren Johan Tobias Sergel lät Gillet år 1940 uppsätta på Sergels födelsehus Jakobsbergsgatan 14. Detta finns ej mer. Samma år lämnade Gillet bidrag till en minnesvård på äldermannen Emil Norlanders grav.

Det bör här även noteras att Gillet år 1941 bidrog med en penningssumma till restaureringen av den under finska vinterkriget skadade Brahevåningen i Åbo slott.

Gillet har under tidigare år som en s a s representant för de infödda stockholmarna deltagit i flera officiella hyllningar. Sålunda var Gillet åren 1927 och 1935 representerat vid mottagandet av kronprinsparet vid återkomsten till Stockholm från ett par längre utomlandsresor. Vidare deltog Gillet vid drottning Victorias begrav-

ning den 12 april 1930, vid Andrée-högtidligheterna den 5 oktober samma år samt vid kransnedläggningen vid Gustaf II Adolfs sarkofag den 6 november 1932. Gillet var även representerat i den häck som paraderade vid prinsessan Ingrid's bröllopskortége den 24 maj 1935.

Den 17—19 juni 1953 högtidlighölls Stockholms 700-årsjubileum. Dåvarande äldermannen, stadsarkivarien Arne Forssell och rådsmedlemmen, förste polisintendenten Knut Rydholm, tog under år 1952 kontakt med bl a stadsfullmäktiges ordförande Carl Albert Andersson för att planlägga en uppvaktning på Stadshusets Borgargård, varvid olika korporationer skulle framföra sina lyckönskningar till jubilarer samt överlämna gåvor. Efter många förhandlingar med Stockholms stads jubileumsutskott och dess arbetskommitté hölls den 15 januari 1953 i Gillets lokaler ett sammanträde under ordförandeskap av Arne Forssell samt med deltagande av representanter för olika sammanslutningar. Det tillsattes ett arbetsutskott med rådsmedlemmen, överstelöjtnant Fritz Ploman som sammankallande och verkställande ledamot.

På den första jubileumsdagen, den 17 juni 1953 kl. 15.00, ägde medborgarhyllningen rum på Borgargården med deltagande av omkring 800 personer, representerande ett 90-tal organisationer. På terrassen hälsade Fritz Ploman stadsfullmäktiges ledamöter välkomna samt redogjorde för syftet med hyllningen. Högtidstallet hölls av författaren Sigfrid Siwertz som även överlämnade en av de deltagande korporationerna skänkt silvertavla, upptagande en förteckning över de uppvaktande.

"I det flödande solskenet vilade det något av en sagostämning över Borgargården med de åtta deltagarkolonnerna och deras fladdrande dukar, med många deltagande, såsom scouter, husmödrar, lottor och sjuksystrar m fl i uniform. Flera utländska damer framförde till mig uttryck som charmant, wunderschön, very nice!" Så lyriskt skildrar Fritz Ploman uppvaktningen.

Redan vid vårgillet den 19 maj 1953, då ett stort antal gillebröder var närvarande, hade äldermannen Arne Forssell till stadsfullmäktiges ordförande Carl Albert Andersson överlämnat den tidigare härövan omnämnda, av professor Stig Blomberg komponerade plaketten. På denna hade en av Forssell författad hyllning till Stockholms stad anbragts så lydande: "Till Stockholms stad i tacksamhet mot dem som under seklers gång byggt och förkovrat den stad, där vi sett dagens ljus och i vars hägn vi verka bringas vid jubelfesten år 1953 denna hyllningsgård till deras minne. Stockholms-Gillet. Arne Forssell, Älderman".

